

Forfatter: Staffeldt, A. W. Schack von

Titel: Udrag fra Epistel til Henriette den 25de September 1797

Citation: Staffeldt, A. W. Schack von: "Samlede digte", i Staffeldt, A. W. Schack von: *Samlede digte*, udg. af Henrik Blicher, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 2001, s. 82. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-staffeldt01val-shoot-idm139817917097216/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede digte

Thi Oplyvnings Straaleskive
Langsomt kun sig fylde skal;
Kæmpeskridt til Bedre blive
Ak, vi saae det! let til Fald.

- 11 Paa det Stores steile Høie
Hos Beundring Sorgen staaer;
Meer end Høifærd er det Nøie,
Som i Jevnbeds Dale gaaer.
Stolt Forvovenhed berige
Sagnets taarefulde Blad,
Kun beskedne Lykkelige,
Vi istemme Glædens Qvad.
- 12 Dog ei Fred og Nøie sløve,
Danners Æt, din siungne Arm;
Bag ved Uret ikke tøve,
Danners Æt, din ædle Harm;
Og naar Havets Hunner kue
Gridsk-Forvovne, hver en Strand,
Hævne vi med Staal og Lue
Dig, fribaarne Ocean.

Epistel til Henriette
den 25de September 1797

- Med nøde Straaler om det blonde Haar
Stæeg denne Morgen til mit Leie ned
Og vækked' mig med sagte Rystelser.
«End blunder Du og ingen Aning Dig,
3 Med mystisk Vellystbæven Dig bebuder
Min Gjenkomst? Op og Festen hellighold!
Med Dandsens Svimmel ei og heller ikke
Med dithyrambisk Fryd, Dit fulde Bæger

- Høitloftende; men ømt og inderligt,
 10 Dybt i Dit indre Hiem, Bevidsthed, Du
 Med kaarne Tanker Festen helligholde.
 Thi Aarets Kreds idag ved Solens Gang
 Sig sextengange lukked', siden jeg
 Paa Fanny's Skjød den spæde Engel saae
 15 Og ved et Undersyn fortryllet, rød
 Paa Biergets Top for Dalen længe tøved:
 See! Pallas i forhøiet Herlighed
 Ned fra Olympen sprang, med Musers Chor
 Og trefold Charis til indbudet Følge,
 20 Og alle fletted' om det skønne Noers
 Indvi'de Vugge mystisk Runddands, mens
 Platoners Amor sig som bræddes Bie
 Paa Mundens halvtudsprungne Ferskenblomst
 Betydningsfuld med al sin Honning satte.*
 25 Saa Solens spæde Søn formaned' mig
 Og modnedes til Hemisphærens Dag.
 O hulde Pige, lyt til mig! Saa sandt,
 Saa inderligt og frit kun sielden een
 Og denne Sieldne selv kun sieldent raader.
 30 Thi, ak desværre! har den gode Tone
 Forjaget Venskab og Fortrolighed.
 I Etikettens gyldne Buur vi nu
 Liig Snakkefugle sidde og bedøve,
 Med siellos Høfligheds halvlarde Floskler
 35 Natarens Stemme overstemmende,
 Vort frosne Hierte, mens vort Liv og færd
 Indkrymper sig til Forestilling af
 Vor Afguds, Levenzaadens, Ritual.
 Thi lyt til mig!
- Hvad Tasso om Rinaldo
- 40 Saa yndigt fabler, gjør Natur og Kunst
 I Dig, o hulde Pige, sandt. Du iler
 Forud for Tiden, som Din Moder bag
 Dens Pien tøver. Pallas rækker Dig

Sin Straalehaand og aabner for sin Læring,
15 For sin udkaarne Lærling Tankens Stoa,
Og ved det Gode, ved det Skønne slaer
Med ædel Uroe Din indviede Barm.
Du Tankens Rulle, Kunstens Blok og Tavle,
Naturens Mesterværk ei gaer forbi,
50 Thi Hebe og Athene favne sig
Høit over Dine Lokkeringes Guld.
Den blide Ynde uden hvilken vi
Det Skønne vel beundre, dog ei elske;
Og Munterhed som paa urokket Hæl
55 I Hvirvler dreier sig; og Virtighed
Med liflig Honning, og med hvæsset Braad,
Lig Kubens Sønnen; Spøgets Genius
Som giennem Satyrmaskens vide Mund
Det runde Hoved skalkeagtigt stikker,
60 Samt Lattrens ekkolige Nymph, som
I Barmen boer – see! dette Følge gav
Dig Skiebns Bud og skulde ei tillige
Til Frænde Lykken have givet Dig?
O aldrig knække Sorgens tunge Haand
65 De Roser Dine Kinder blomsure med!
Der Oies Maidag aldrig skiule sig
Bag Graadens Regnskye! Aldrig Klages Røst
Vandhellige de friske Læber hvor
Med Spøg og Ynde moden Sandhed troner!
70 Dog aander Frygt mig fierntfra koldt imod
Og bange Væsel mig igienneembæver,
Thi hvo er nu omstunder lykkelig?
Ja, hvo kan være det? Hvis ikke han,
Blant Aander en Aleid, staaer frem til Kamp
75 Mod Aandeverdne's Antheus, dette Olds
Almægtige og trædske Genus
Og seirende i Favnen knuser ham.
Langt større Udyr end i thrasisk Ørk
I Sæders aabne Rige strøife om

80 Som skrække Glæden fra vort Arnested
 Og Sønnen fra vort Leies Ederduun.
 Sirenen Forfang¹⁾ fra Naturens Skiød
 Med giftig Sledskhed lokker os og giver
 For ægte Mynt os Regnepenninge.
 85 Thi siig, er Dronning, Frue og Grevinde
 Ei Spillemærker, Regnepenninge
 Mod Ægtefælle, Moder og Veninde,
 De store Værdigheder som Natur
 Med himmelsk Stempel, af ublandet Guld,
 90 For hin den store Kienders valgte Samling,
 For Evigheden, dybt og skønt udpræget?
 Men ak! ved hin Sirenes Røst forførte,
 Til Menings Dukkenskab og Modeboe
 Hvor Phantasie som Tærne tiener, hvor
 95 Capriccio lig Proteus sig forvandler,
 Vi følge, Hiorden lig, Her, udenfor
 Naturens Grændse, tusinde Grottesker
 Vi undrende begjoe, mens Efterhignelsen
 Paa dens Procustes-Seng omformer
 100 Og snart forfuskede til Parodier
 Paa Skabrens Værk, afVannagt ravende,
 Paa Verdens Skueplads indfører os.
 Kun ved din Barm, Natur, lig Antheus, vi
 I Seener og i Kiendsler Styrke føle,
 105 I Menings Favn vi qvalte daane hen.
 Paa Verdens malte Scene Glæden blev
 Til Uformuenhed at føle, ak!
 Hvor fattige paa egen Fryd vi ere.
 Vi klynge os ved alt hvad fremmet er
 110 Og kunne endelig ei staae allene.
 Vi rave. Ei af Drukkenskab, thi vi
 Ei nød, af indre Tomhed rave vi,
 Den Skrantende, ei Faunen lig.
 Du ei fortørnes vil, o hulde Pige, at

¹⁾ Fortællelighed.